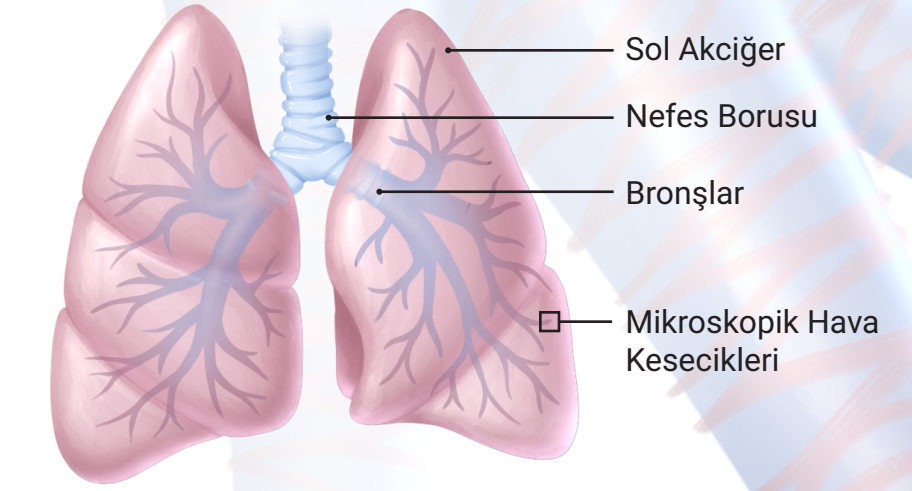

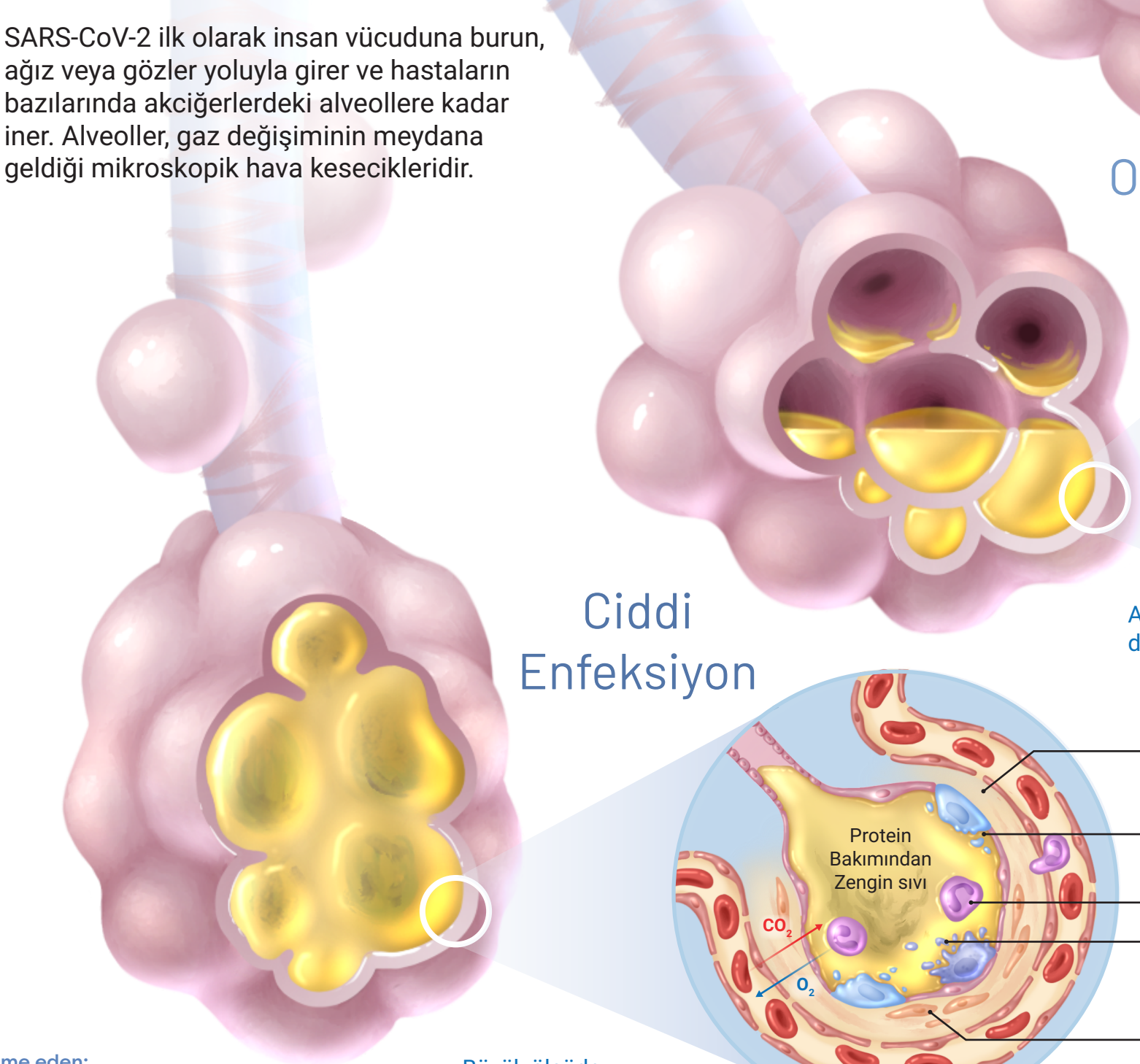
YENİ TİP KORONAVİRÜS HASTALIĞI COVID-19 SİZİ NASIL ETKİLER ?

Designed by Avesta Rastan
www.azuravesta.com
@azuravesta
@azuraviz

2019 Koronavirüs Hastalığı (COVID-19), SARS-CoV-2 olarak da adlandırılan virüsün yol açtığı hastalığın adıdır. Bu virüs bazı hastalarda Şiddetli Akut Solunum Sendromu'na (SARS) neden olur. COVID-19 hastalığı ile ilgili farkındalığa rağmen, birçok insan vücudunu nasıl etkilediğinden hala habersizdir.

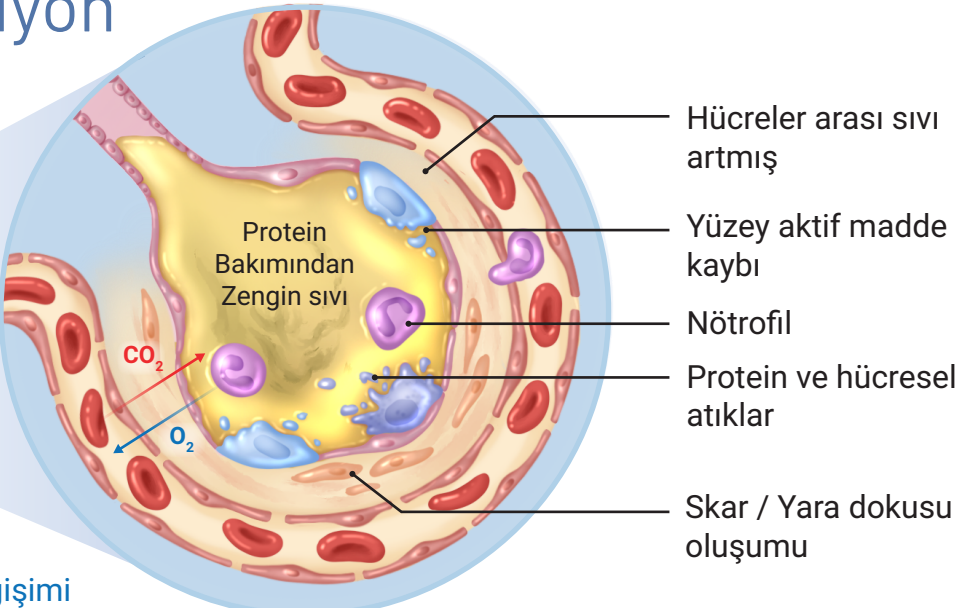

SARS-CoV-2 ilk olarak insan vücuduna burun, ağız veya gözler yoluyla girer ve hastaların bazılarında akciğerlerdeki alveollere kadar iner. Alveoller, gaz değişiminin meydana geldiği mikroskopik hava kesecikleridir.

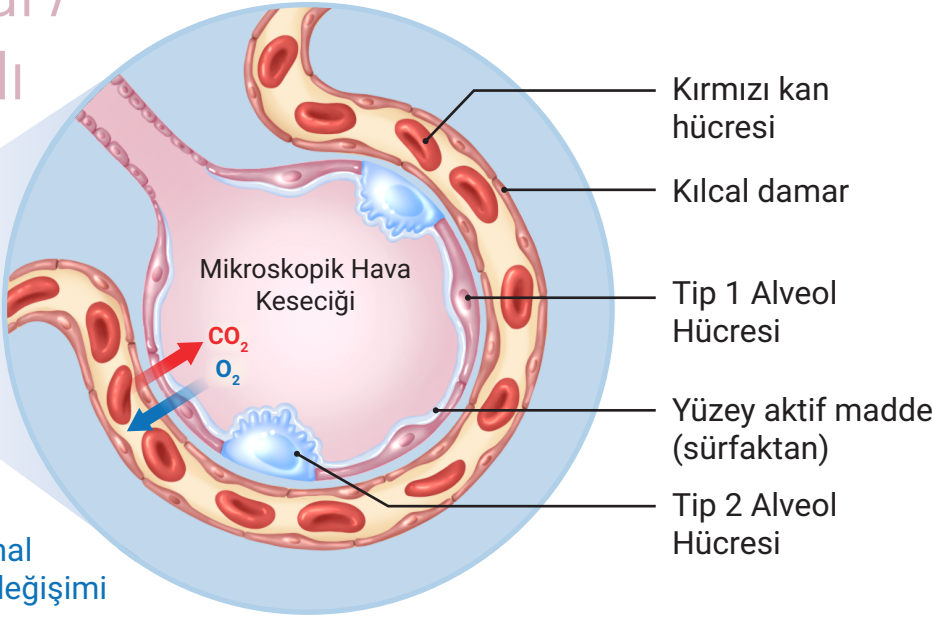
Ciddi Enfeksiyon

Büyük ölçüde engellenmiş gaz değişimi

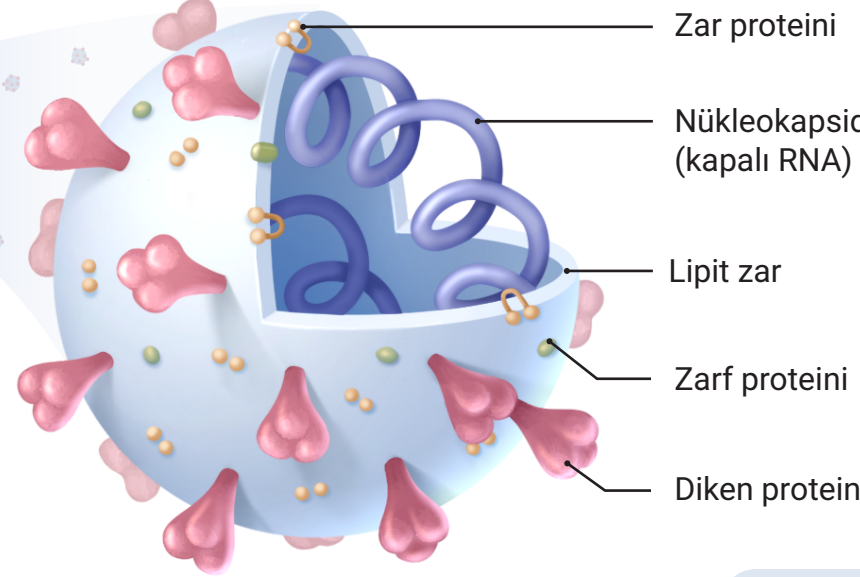
Normal / Sağlıklı

Normal gaz değişimi

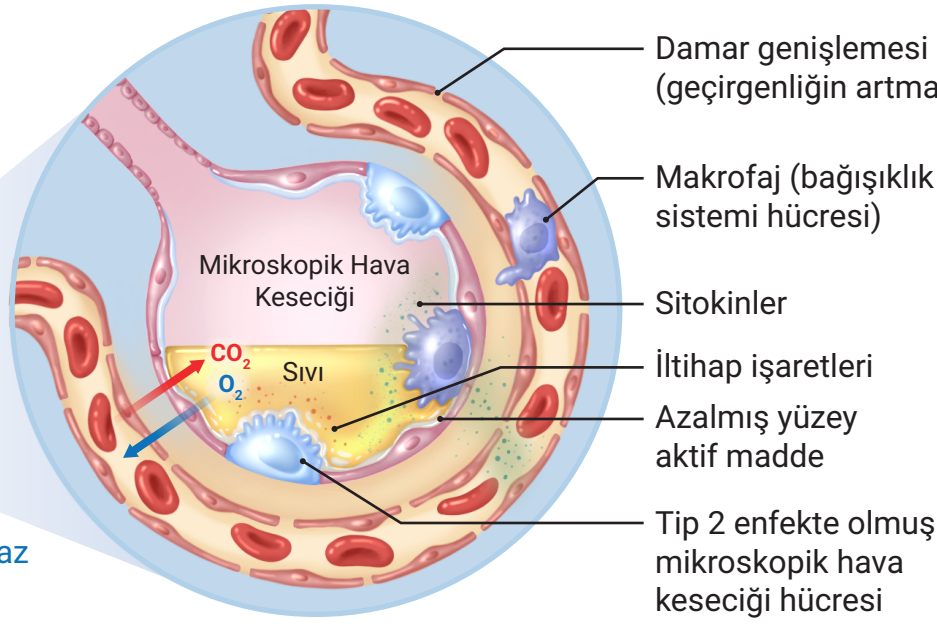

Enfekte olmuş

SARS-COV-2 Yapısı

Orta Derece Enfeksiyon

Azalmış gaz değişimi

Bozulmuş O₂ ve CO₂ Değişimi

Bağışıklık sistemi enfeksiyon alanına saldırdığı zaman sağlıklı mikroskopik hava kesesi hücrelerini de öldürür. Bu olay, gaz değişimini engelleyen üç şeyle sonuçlanır:

- 1) Tip 2 hücrelerden yüzey aktif madde kaybına bağlı hava keseciklerinde çöküş meydana gelir.
- 2) Daha az oksijen, Tip 1 hücre eksikliğinden dolayı kan dolaşımına girer.
- 3) Mikroskopik hava keseciğine daha fazla sıvı girer.

Evde Kal !

Belirtiler görülmeye başlayabilir. (kuru öksürük, ateş vs.)

Pnömoni (zatürre)

Nefes darlığı

Hastaneye yatış

Yüksek riskli kişiler için tehlikeli; ikincil enfeksiyonlar meydana gelebilir.

Yoğun Bakım (ICU)

Hastalar için solunum cihazı ve entübasyon gerekebilir.

COVID-19 ile ilgili olmayan komplikasyonlar meydana gelebilir.

Uygun bakım ile hastalar bu işlem sırasında herhangi bir noktada iyileşebilir.

Gaz Değişimi

Her mikroskopik hava keseciği, kırmızı kan hücrelerinin karbondioksit (CO₂) saldırdığı ve oksijeni (O₂) aldığı kılcal damarlarla sarıdır. İki farklı hava keseciği hücresi gaz değişimini kolaylaştırır. Tip 1 hücreler oksijenin geçmesi için yeterince incedir ve Tip 2 hücreler yüzey aktif madde salgılar. (yüzey aktif madde mikroskopik hava keseciğinin çökmesine engel olan bir maddedir.)

Viral Enfeksiyon

Koronavirüsü kaplayan spike (diken) proteinleri, öncelikle Tip 2 alveol hücrelerinin yüzeyinde bulunan ACE2 reseptörlerine bağlanarak virüsün RNA'sının hücreye enjekte olmasına izin verir. RNA, akciğer hücresine daha fazla virüs kopyası yapıp alveol içine bırakmasını söyleyerek hücreyi ele geçirir. Bu süreçte konakçı hücre yok edilir ve yeni koronavirüsler komşu hücrelere bulaşır.

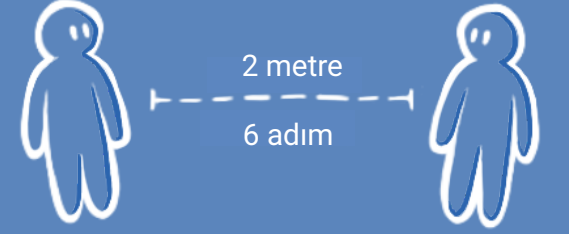
Bağışıklık Sisteminin Yanıtı

- Enfeksiyondan sonra, Tip 2 hücreler **makrofajları** (bağışıklık hücreleri) çağıran **inflamatuvar sinyalleri** serbest bırakır.
- Makrofajlar, daha fazla bağışıklık hücresinin hasar bölgesine gelmesine ve kılcal damardan sızmasına izin veren, damar genişlemesine neden olan **sitokinleri** serbest bırakır.
- Mikroskopik hava kesecikleri içinde sıvı birikir.
- Sıvı, yüzey aktif maddeyi azaltarak hava keseciklerinin çöküşünü başlatır; gaz değişimi azalır ve nefes alıp-verme zorlaşır.
- Nötrofiller** enfeksiyon bölgesine gelir ve enfekte olmuş hücrelere karşı Serbest Oksijen Radikalleri salınır.
- Tip 1 ve 2 hücreleri tahrip olur. Bu alveollerin çökmesine olur ve **Akut Solunum Sıkıntısı Sendromuna** neden olur.
- Enflamasyon ciddi hale gelirse, protein açısından zengin sıvı kan dolaşımına girebilir ve vücudun başka yerlerinde dolaşabilir ve Sistemik İnflamatuvar Yanıt Sendromuna (SIRS) neden olabilir.
- SIRS, ölümcül sonuçlara yol açabilen **septik şok** ve **çoklu organ yetmezliğine** yol açabilir.

NELER YAPABİLİRİZ ?

1 Sosyal Mesafe

Şu anda COVID-19 için kanıtlanmış hastalığa özgü bir tedavi veya aşı olmadığından, sosyal izolasyon virüsün yayılmasını yavaşlatmanın en etkili yoludur.

2 Sağlıklı Olmak

Dengeli-iyi beslenmek, bol su içmek, yeterli uyumak, egzersiz yapmak, sağlığını korumak için yeterli ve gereklidir. Eksikliği testlerle gösterilmedikçe vitamin veya diğer takviyeleri almanın ekstra faydası yoktur, hatta zarar verebilir.

3 Haberdar Olmak

COVID-19 Pandemisi henüz sonuçlanmadı, hatta birçok ülke henüz salgının başında. Her gün farklı gelişmeler yaşanmakta birlikte, hem küresel olarak hem de kendi toplumumuzda herhangi bir değişiklik olup olmadığını öğrenmek için bilgi sahibi olmak çok önemlidir. Yanlış bilgiden kaçınmak için kanıta dayalı kaynaklar aradığınızdan emin olun.

4 Bağışta Bulunmak

Finansal olarak rahat iseniz, bölgenizde ve komşularınızda ihtiyaç sahiplerine yardım etmeyi düşünün. İhtiyaç sahiplerine erzak ulaştırmak gibi gönüllü faaliyetlerde bulunabilirsiniz.

Tercüme eden:

PROF. DR. MUSTAFA ÖZDOĞAN
TIBBİ ONKOLOJİ UZMANI

Türkçeleştiren drozdogan.com ekibi